

Kasvava kansainvälinen sivistyskaupunki

Jyväskylän kaupunkistrategia

2026-2029

Jyväskylä on kasvava kansainvälinen sivistyskaupunki

Strategian laatimisvuosi 2025 jää historiaan, sillä samana vuonna Jyväskylän väkiluku ylitti 150 000 asukkaan rajapyykin. Vaatimattomasta sisämaan kaupungista, joka perustettiin vuonna 1837, on kasvanut Suomen seitsemänneksi suurin kaupunki. Elinvoimainen, kansainvälinen ja jatkuvasti kehittyvä.

Olemme ylpeitä juuristamme suomenkielisen opettajakoulutuksen synnyinpaikkana ja suomalaisen sivistyksen kehtona. Täällä ovat vaikuttaneet niin Minna Canth, Uno Cygnaeus kuin Alvar Aaltokin, jotka ovat jättäneet jälkensä kansalliseen ja kansainväliseen koulutus- ja kulttuurihistoriaan.

Kasvumme moottorina on aina ollut koulutus ja tutkimus. Jyväskylä tunnetaan korkeatasoisesta opetuksesta ja tutkimuksesta sekä erinomaisena opiskelukaupunkina, joka houkuttelee opiskelijoita niin Suomesta kuin maailmalta. Moni opiskelija kiteyttää osuvasti: ”Jyväskylä on sopivan kokoinen kaupunki.”

Yrityksille tarjoamme ainutlaatuisen ympäristön ja osaavaa työvoimaa lähes kaikilta aloilta. Tarjoamme myös vahvoja osaamiskeskittymiä, joita kehitämme määrätietoisesti. Täällä syntyy uutta osaamista sekä innovaatioita, jotka vievät koko Keski-Suomea eteenpäin.

Liikunta on meille enemmän kuin harrastus, se on osa identiteettiämme. Hippos, pohjoismaisittain ainutlaatuinen liikunnan ja hyvinvoinnin keskus, sekä kansainvälisesti arvostettu liikuntatieteellinen tutkimus tekevät Jyväskylästä paikan, jossa hyvinvointi ja kasvu kulkevat käsi kädessä.

Kulttuuri ja tapahtumat tuovat kaupunkiimme syketä ja iloa. Ne luovat elämyksiä, vahvistavat yhteisöllisyyttä ja tekevät Jyväskylästä paikan, jossa viihdytään ja jonne halutaan palata yhä uudelleen.

Katseemme on tulevaisuudessa: haluamme rakentaa jyväskyläläisille maan parasta arkea. Tiedämme, että kaupungin toiminnalla on valtava merkitys arjen sujuvuuteen ja viihtyvyyteen. Siksi teemme kaikkemme, jotta Jyväskylä on kaupunki, jossa elämä on helppoa, kestävää ja ennen kaikkea arki on onnellista.

Jyväskylä, yhdessä kohti parasta arkea ja rohkeaa tulevaisuutta!

JYVÄSKYLÄ ON KASVAVA KANSAINVÄLINEN SIVISTYSKAUPUNKI

NUORTEN
KAUPUNKI

OSAAMISEN JA
YRITTÄJYYDEN
KAUPUNKI

LIIKUNTA-
PÄÄKAUPUNKI

KASVATUS- JA
KULTTUURI-
KAUPUNKI

Kestävän arjen kaupunki

Kansainvälinen kaupunki

NÄIN ME SEN TEEMME

Jyväskylä on kestävän arjen kaupunki.

Kestävä arki on hyvän kaupunkielämän ja tulevaisuuden menestymisen perusta. Kestävän arjen kaupungissa ilmastoystävällisyys, asukkaiden hyvinvointi sekä luonnon monimuotoisuus kulkevat käsi kädessä. Jyväskylä on hiilineutraali vuonna 2030 sekä päästötön, jätteetön ja ylikulutukseton vuonna 2040.

Jyväskylä noudattaa kaikissa toimissa kestävän kehityksen periaatetta ja edistää uusiutuvan energian käyttöä, kiertotaloutta sekä energiatehokkuutta. Jyväskylä tekee määrätietoisesti tekoja ilmastonmuutoksen ratkaisemiseksi ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi, Resurssiviisausohjelmassa määritellyin toimenpitein, sekä sitoutuu ottamaan käyttöön luonnon monimuotoisuutta vahvistavia toimintamalleja.

Jokainen asuinalue on elävä ja turvallinen, ja kaupunkilaisilla on tilaa unelmoida, osallistua ja vaikuttaa. Palvelut ja liikkuminen tukevat hyvinvointia ja ovat saavutettavia kaikissa elämänvaiheissa. Uutta rakentaessa jatkamme Jyväskylän vahvaa täydennysrakentamisen perinnettä luoden entistäkin parempaa ja kestävämpää asumisen ympäristöä. Jyväskylässä on paras arki.

Jyväskylä on kansainvälinen kaupunki.

Jyväskylässä kansainvälisyys näkyy arjessa, osaamisessa ja ilmapiirissä. Kaupunki houkuttelee opiskelijoita, osaajia ja yrityksiä eri puolilta maailmaa – ja tarjoaa syitä jäädä.

Jyväskyläläiset toimijat rakentavat aktiivisesti globaaleja verkostoja, jotka vahvistavat kaupungin elinvoimaa, osaamispohjaa ja monimuotoisuutta. Yritysten kansainvälistyminen on menestymisemme edellytys. Tuemme yritysten globaalia kasvua luomalla edellytyksiä innovaatioille, investoinneille ja kansainvälisille kumppanuuksille.

Jyväskylä houkuttelee kansainvälisiä kasvuyrityksiä investoimaan ja sijoittumaan kaupunkiin. Jyväskylä toimii sillanrakentajana paikallisen osaamisen ja globaalien markkinoiden välillä.

Nuorten kaupunki

Jyväskylässä nuoret eivät ole vain tulevaisuuden tekijöitä – he ovat jo nyt vahva osa kaupunkia. Meillä on suhteessa väkilukuun poikkeuksellisen suuri määrä nuoria ja nuoria aikuisia, mikä tekee nuorten hyvinvoinnista, osallisuudesta ja mahdollisuuksista keskeisen elinvoimatekijän koko kaupungille. Nuorten kaupunki tarkoittaa ympäristöä, jossa on tilaa kasvaa, oppia, harrastaa, vaikuttaa ja unelmoida. Jyväskylä on kaupunki, joka kuuntelee nuoria, tunnistaa heidän moninaiset tarpeensa ja rakentaa heidän kanssaan yhteistä tulevaisuutta.

Tavoitteet:

1. Nuorten kokema hyvinvointi paranee. Teemme vaikuttavia toimenpiteitä ja kokeiluja nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Tiivistämme yhteistyötä nuorten parissa toimivien järjestöjen kanssa.
2. NEET-tilanteessa olevien nuorten määrä Jyväskylässä vähenee. Vahvistamme yhtenäistä opintopolkua aina varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta toisen asteen kautta kolmannelle asteelle tai työelämään. Parannamme nuorten työllisyystilannetta.
3. Nuorten luottamus tulevaisuuteen vahvistuu. Huolehdimme nuorten oikeudesta puhtaaseen, terveelliseen ja kestävään ympäristöön. Vieraskielisten nuorten kiinnittyminen yhteiskuntaan syvenee aktiivisilla toimenpiteillä yhteisöllisyyden ja kielitaidon vahvistamiseksi.
4. Jokaisella jyväskyläläisellä nuorella on mielekäs harrastus. Edistämme monipuolisia mahdollisuuksia osallistua, kehittää ja toteuttaa omannäköistä harrastustoimintaa liikunnan, kulttuurin ja muun toiminnan parissa. Tuemme nuorten omaehtoista kulkemista harrastuksiin parantamalla kävelyn, pyöräilyn ja julkisen liikenteen yhteyksiä.
5. Jyväskylän vetovoima opiskelijakaupunkina kasvaa entisestään. Opiskelijakaupunki Jyväskylässä vahvistamme kumppanuutta opiskelijayhteisöjen kanssa rakentaen sujuvampaa opiskelijaelämää.

Osaamisen ja yrittäjyyden kaupunki

Jyväskylällä on veto- ja pitovoimaa. Kaupunki kasvaa ja houkuttelee uusia asukkaita. Kasvun taustalla on vahva osaaminen, jota tukee päämäärätietoinen kehittämistoiminta kaupungin tunnistamien vahvuusalueiden ja kärkihankkeiden ympärillä. Kun Jyväskylä on elinvoimainen, se pystyy tarjoamaan asukkailleen ja yrityksille mahdollisuuksia – ja samalla houkuttelemaan uusia osaajia ja investointeja.

Tavoitteet:

1. Jyväskylän pitovoima valmistuneille opiskelijoille vahvistuu. Vahvistamme työllisyyttä luomalla työpaikkoja rohkeilla ja innovatiivisilla toimenpiteillä.
2. Vieraskielisten osaajien työllisyys vahvistuu. Edistämme vieraskielisten osaajien työllistymistä tiiviillä työnantajayhteistyöllä. Vahvistamme kansainvälistä koulupolkua aina varhaiskasvatuksesta korkeakouluihin ja edistämme kielitaidon oppimista.
3. Jyväskyläläisten osaaminen vastaa työmarkkinoiden muuttuviin tarpeisiin. Ennakoimme ja reagoimme tulevaisuuden osaajatarpeisiin yhteistyössä alueen yritysten ja oppilaitosten kanssa rakentaen ajassa olevia koulutusratkaisuja ja työnantajalähtöistä työnvälitystä.
4. Jyväskylän elinkeinoelämä kehittyy uuden kestävän kasvun ja osaamisen lähteiden, kuten vihreän ja digitaalisen siirtymän sekä turvallisuusektorin, aallonharjalla. Hyödynnämme entistä paremmin kaupungissa olevaa suurta osaamispotentiaalia panostamalla vahvaan tutkimus-, kehitys- ja innovaatioyhteistyöhön korkeakoulujen, elinkeinoelämän ja tutkimuslaitosten kanssa, tavoitteena yritysten tuottavuuden ja kasvun parantaminen. Autamme erityisesti pk-yrityksiä kasvuun ja kansainvälistymiseen.
5. Jyväskylä on suurten, yli 100 000 asukkaan kaupunkien ykkönen yritysilmapiirissä. Yritysassiakkaan palvelupolku on ehjä ja toimiva, aina sijoittumisesta yrityspalveluihin, tontteihin sekä lupapalveluihin. Kehitämme toimintaympäristöämme yrityksiltä saadun palautteen perusteella. Meidän monipuoliset yritysalueemme palvelevat erikokoisten yritysten tarpeita. Varmistamme, että myös aloittaville yrityksille on hyvät toimintaedellytykset.
6. Kaupunkikeskustan elinvoima ja viihtyisyys vahvistuu. Rakennamme määrätietoisesti täyden kympin keskustaa. Huolehdimme myös elinkeinotoiminnan ja asumisen edellytyksistä eri puolilla kaupunkia.

Liikuntapääkaupunki

Jyväskylä on Suomen liikuntapääkaupunki. Liikuntapääkaupunki Jyväskylä tarjoaa parhaat olosuhteet liikkua, harrastaa ja urheilla. Olemme paras paikka opiskella ja treenata. Liikunta yhdistää ihmisiä, auttaa pääsemään osaksi yhteisöjä ja kotoutumaan kaupunkiin. Täällä yhdistyy kansainvälisen huipputason liikunnan ja huippu-urheilun osaaminen liikkeen lisäämiseen. Niin huipulla kuin huvikseen.

Tavoitteet:

1. Jyväskylässä on Suomen liikkuvimmat kuntalaiset. Jyväskyläläiset liikkuvat vapaa-ajallaan, ja kaupunkiympäristö kannustaa liikkumiseen. Lähiliikuntapaikat ovat entistä useamman kuntalaisen saavutettavissa. Liikuntamahdollisuuksia on tarjolla yhdenvertaisesti ja esteettömästi, myös ikääntyneet käyttäjät huomioiden.
2. Jyväskylässä on erinomaiset olosuhteet liikunnalle. Kehitämme monipuolisia liikunnan ja urheilun olosuhteita erilaiset käyttäjäryhmät huomioiden.
3. Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky paranee. Tuemme nuorten liikuntaa sekä omaehtoista että ohjattua harrastamista. Edistämme liikunnan avulla myös vieraskielisten lasten ja nuorten osallisuutta ja kotoutumista.
4. Jyväskylä on kestävän ja hyvinvointia edistävän liikkumisen edelläkävijä. Edistämme suunnitelmallisesti aktiivista kulkemista ympäri vuoden.
5. Jyväskylässä lähiluonto on jokaisen asukkaan saatavilla. Kehitämme monipuolisia ja saavutettavia luontoliikunnan mahdollisuuksia ja tarjoamme laadukkaita viheralueita, jotka tukevat asukkaiden hyvinvointia, liikkumista ja kohtaamista.
6. Hippokselle rakentuu vahva kasvuyritys- ja innovaatioekosysteemi. Kokoamme alan toimijoita mukaan vaikuttavaan yhteistyöhön liikunta-, terveys ja hyvinvointi-innovaatioiden edistämiseksi.
7. Jyväskylä on tunnettu urheilutapahtumien kaupunki. Haemme menestyksekkäästi kansallisia ja kansainvälisiä urheilu- ja liikuntatapahtumia kaupunkiin ja tuemme alueellisia tapahtumia.

Kasvatus- ja kulttuurikaupunki

Jyväskylä on suomalaisen sivistyksen ja kasvatuksen kehto. Täällä koulutuksen ja suomalaisen kulttuurin juuret ulottuvat syvälle historiaan. Kaupunki tarjoaa lapsille ja perheille turvallisen ja tasa-arvoisen ympäristön kasvaa, oppia ja osallistua. Kulttuuri on kaikkien saavutettavissa ja rikastuttaa arkea eri puolilla kaupunkia. Jyväskylässä lasten ja nuorten kulttuuri kukoistaa, ja elinvoimainen kulttuuritarjonta tukee yhteisöllisyyttä ja vahvistaa kaupunkilaisten osallisuutta.

1. Lapsiperheiden eriarvoisuus ja köyhyys vähenee. Huolehdimme, että hyvinvointi jakautuu tasaisesti kaupungin eri alueille. Kaupungin palvelut ja ympäristö tukevat sekä lapsia että perheitä kokonaisvaltaisesti. Teemme parhaamme, jotta kaupunkiympäristö olisi jokaiselle lapselle turvallinen ja mahdollistamme kunkin perheen elämäntilanteeseen parhaiten sopivan varhaiskasvatuspaikan.
2. Jyväskylässä on laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus. Edistämme digitaalista osaamista ja nykyaikaisia oppimis- ja kulttuuriympäristöjä tukien yhdenvertaista mahdollisuutta oppia ja osallistua.
3. Jyväskylässä koulupäivä on turvallinen jokaiselle. Vaikutamme suunnitelmallisesti oppimisympäristöjen ja -yhteisöjen viihtyisyyteen, turvallisuuteen ja yhteisöllisyyteen jaetuilla malleilla.
4. Kaikilla jyväskyläläisillä on oikeus kulttuuriin. Kulttuuripalvelut ovat osa jokaisen kaupunkilaisen arkea riippumatta asuinpaikasta, iästä, kielitaidosta tai muista yksilöllisistä ominaisuuksista. Luomme tilaa moninaiselle kulttuurille, sillä erilaiset kulttuurit ja identiteetit rikastuttavat kaupunkiamme. Vahvistamme kasvatuksessa kansallisen kulttuurimme tuntemusta ja teemme tilaa myös vieraille kulttuurivirtauksille. Omaehtoinen kulttuurin harrastaminen vahvistaa juurtumista Jyväskylään ja yhteisöihin.
5. Jyväskylän kulttuuripalveluiden vetovoima vahvistuu. Lyseokorttelin kulttuurikeskuksen suunnittelua jatketaan ja laaditaan suunnitelma nykyisen pääkirjastorakennuksen tulevasta käyttötarkoituksesta.
6. Kulttuuri-alan toimijoiden elinvoima vahvistuu. Kaupunki tunnistaa omat ja vapaan kentän toimijat vahvoina vetovoimatekijöinä. Vahvistamme kulttuurialan elinvoimaa ja innovaatioita uudenaikaisilla kumppanuuksilla ja tilaratkaisuilla, kuten välitilamallilla, sekä vahvistamme toimijoiden keskinäistä yhteistyötä.
7. Jyväskylä on kansainvälisesti tunnettu matkailu- ja tapahtumakaupunki. Houkuttelemme kansallisia ja kansainvälisiä suur tapahtumia vahvalla yhteistyöllä eri kumppaneiden kanssa. Vahvistamme asemaamme kansainvälisenä matkailukohteena tunnistamalla nykyistä voimakkaammin paikallisen kulttuuriperintömme sekä esimerkiksi Alvar Aallon arkkitehtuurin merkityksen sen osana. Teemme yhdessä aktiivista työtä houkutellaksemme uusia matkailijoita Jyväskylään.

Näin me sen teemme

Jyväskylän kaupunkiorganisaatio rakentaa kestäväää tulevaisuutta vahvistamalla henkilöstön osaamista, hyödyntämällä digitalisaation mahdollisuuksia ja varmistamalla kaupungin talouden vakautta. Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö on kaupungin toiminnan perusta, ja digitaaliset ratkaisut tukevat sekä työn sujuvuutta että palveluiden laatua. Taloudellinen vastuullisuus luo edellytykset pitkäjänteiselle kehittämiselle ja luottamukselle tulevaan.

Tavoitteet:

1. Jyväskylän kaupungille halutaan tulla töihin ja kaupungin moninaiset työmahdollisuudet tunnistetaan. Henkilöstön hyvinvointi ja työkyky ovat meille kunnia-asioita. Vahvistamme henkilöstön osaamista ja työyhteisötaitoja sekä tuemme uudistumiskykyä jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä.
2. Jyväskylän palvelut tuotetaan kestävästi ja saavutettavasti. Kehitämme Jyväskylän palveluverkkoja tarpeeseen ja tietoon perustuen sekä rohkeasti tulevaisuuteen katsoen. Varmistamme, että palvelut ovat selkeitä, ymmärrettäviä ja saavutettavia kaikille Jyväskylän asukkaille.
3. Rakennamme digitalisaation avulla laadukkaita, tehokkaita ja helppokäyttöisiä palveluja asukkaille ja työkaluja henkilöstölle.
4. Vahvistamme organisaatioturvallisuutta osana jokapäiväistä toimintaa, kehittämällä johtamista, turvallisuuskulttuuria ja resilienssiä koko kaupunkiorganisaatiossa. Varaudumme ja sopeudumme ilmastonmuutoksesta aiheutuviin riskeihin kaikessa kaupungin toiminnassa.
5. Toteutamme strategiaa yhteisöllisen ja yhteistyöhön perustuvan toimintakulttuurin avulla. Näin kehitämme ratkaisuja muuttuvan toimintaympäristön tarpeisiin ja rakennamme toimivaa kaupunkia.
6. Vahvistamme edunvalvontaa ja vaikuttamistyötä, jotta Jyväskylän ääni kuuluu päätöksenteossa, ja kaupunkimme asema suurena kaupunkina ja aktiivisena vaikuttajana vahvistuu.

Arvot ohjaavat kaikkea toimintaa

INHIMILLISYYS: Toimimme ihmislähtöisesti – kuunnellen, kohdaten ja kunnioittaen. Inhimillisyys luo luottamusta ja vahvistaa yhteisöllisyyttä.

ROHKEUS: Uskallamme katsoa tulevaisuuteen ja tehdä päätöksiä, jotka vievät Jyväskylää eteenpäin. Kokeilemme rohkeasti uusia tekemisen tapoja ja otamme käyttöön innovatiivisia ratkaisuja.

VASTUULLISUUS: Vastuullisuus tarkoittaa kestäväää toimintaa, jossa huomioidaan ihmiset, ympäristö ja talous. Rakennamme luottamusta ja turvaa tuleville sukupolville, ja lapsen oikeuksien edistäminen on olennainen osa tätä työtä. Kaupunki toimii vastuullisena työnantajana ja yhteisönä.

AVOIMUUS: Avoimuus on vuoropuhelua, tiedon jakamista ja osallistumisen mahdollistamista. Toimimme läpinäkyvästi ja kutsumme asukkaat, yritykset ja yhteisöt mukaan kehittämiseen. Lisäämme yhteistä ymmärrystä toimivimpien ratkaisujen saavuttamiseksi.

TURVALLISUUS: Turvallisuus on perusta hyvinvoinnille ja luottamukselle. Huolehdimme siitä, että kaupunkiympäristö, palvelut ja kohtaamiset tukevat turvallista arkea.

Strategian toteuttaminen ja seuranta

Kaupunkistrategia on ylin kaupungin toimintaa ohjaava asiakirja ja johtamisen työväline. Kaupunkistrategia on dokumentti, joka kuvaa, miltä Jyväskylä näyttää vuonna 2029 ja mitä keskeisiä tavoitteita ja päämääriä kaupunki toiminnalleen asettaa. Kaupunkistrategiaan on valittu tässä hetkessä tärkeitä strategisia painopisteitä kaupungin menestymiseksi tulevaisuudessa. Strategia kuvaa valtuuston sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin. Strategia toimii myös pohjana omistajaohjaukselle kaupunkikonsernissa.

Poikkileikkaavilla teemoilla halutaan korostaa ja konkretisoida teemojen merkitystä kaupungin menestyksen kulmakivinä. Ne ohjaavat läpileikkaavasti kaikkien toimialojen ja kaupunkikonsernin toimintaa, ja niiden vaikuttavuus syntyy siitä, että ne ovat mukana kaikissa strategisissa kärjissä. Strategian kärkien ja poikkileikkaavien teemojen toimeenpanoa tuetaan tarkoituksenmukaisilla toimenpideohjelmilla. Strategia ohjaa kaikkea ohjelma- ja suunnitelmatyötä. Edellytys on, että ohjelmissa ja suunnitelmissa tuodaan aina esille se, miten ne toteuttavat poikkileikkaavia teemoja ja huomioivat kaupungin arvot.

Strategian ja toimenpideohjelmien tavoitteiden toimeenpano ja yksityiskohtaisempi suunnittelu toteutuvat vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä. Strategia ohjaa talousarvion valmistelua sekä muuta toiminnan suunnittelua. Talousarviossa asetetaan strategiasta johdetut, valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet, joille määritellään mittarit ja tavoitetasot. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan talouden raportoinnin yhteydessä.

Strategian kärkien toteutumisen arvioimiseksi asetetaan viranhaltijatyönä vaikuttavuusmittarit sekä toiminnallisia mittareita, joiden avulla strategiassa asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan. Strategian toimeenpanoa raportoidaan vuosittain valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä. Laajempi strategian vaikuttavuuden seuranta tehdään valtuustokauden puolivälissä sekä valtuustokauden lopulla.

Lisäksi viestinnällä, sidosryhmäyhteistyöllä ja yhteisillä foorumeilla tuetaan strategista johtamista ja strategian konkretisoitumista toiminnaksi. Strategian tavoitteet juurrutetaan osaksi johtamis- ja henkilöstöviestintää sekä ihmisten arkeen osana palvelu- ja markkinointiviestintää.